

Bendradarbiaujant su:

Regioninių švietimo valdymo informacinių sistemų plėtra ir švietimo politikos analizės specialistų kompetencijos tobulinimas (II etapas)

Pristatymas: Nepakankamai geri mokinių pasiekimai
pagrindiniame ugdyme Prienų r.

Turinys

1.	Esamos būklės analizė
2.	Problemos tyrimas
3.	Sprendimų kūrimas
4.	Sprendimo pasirinkimas
5.	Sprendimo forminimas

Esamos būklės analizė

Prienų r. savivaldybė

Gyventojų (tūkst.)	Plotas (kv. km.)	Meras	
29	1031	Vytautas Bujanauskas	

Prienų rajono vizija:

Prienų rajonas – saugus, patrauklus, novatoriškas, atviras kiekvienam žmogui ir verslui.

2011-2019 metų strateginis plėtros planas

Patrauklios verslui ir turizmui aplinkos gerinimas

Rajono verslas, pramonė ir žemės ūkis plėtoja tarptautinius ryšius su užsienio partneriais, maksimaliai išnaudodami rajono oro uosto bei tarptautinių koridorių teikiamus privalumus.

Išplėtotas turizmas užtikrina rajono gyventojams bei rajono svečiams komfortabilų poilsį, o sutvarkyta ir prižiūrima moderni infrastruktūra užtikrina stabilų bei subalansuotą rajono ūkio vystymąsi.

Išsilavinusios, sveikos ir pažangios bendruomenės plėtra

Efektyviai valdoma švietimo sistema sudaro galimybes mokymuisi visą gyvenimą, informacinės visuomenės plėtrai.

Modernizuota ir subalansuota socialinė infrastruktūra užtikrina puikią aplinką vystytis apsišvietusiai ir sveikai asmenybei.

Rajono visuomenė – aktyvi ir pilietiška, kaimo vietovėse aktyvi bendruomenių veikla.

Didelis dėmesys rajone skiriamas gyventojų sveikatai, ligų prevencijai, socialiniam aprūpinimui.

Patogios ir švarios aplinkos užtikrinimas.

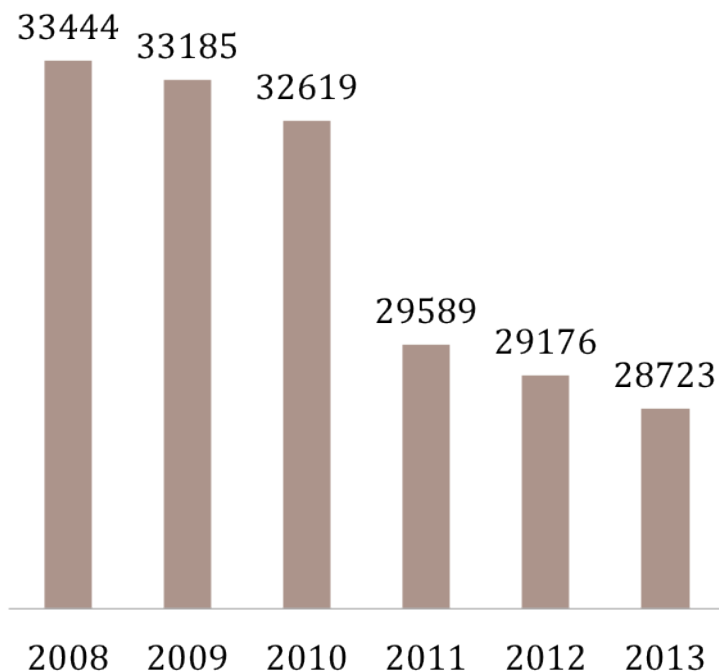
Dėl išskirtinio gamtinio ir kultūrinio savitumo, modernios infrastruktūros, suformuotų gyvenamųjų teritorijų ir aukštos paslaugų kokybės rajonas ypač patrauklus Kauno miesto ir kitiems Lietuvos gyventojams kaip puiki vieta gyventi ir poilsiauti.

Čia suformuotas modernus, efektyviai veikiantis energetikos ūkis, sugebantis užtikrinti efektyvų išteklių panaudojimą ir energijos tiekimą gyventojams.

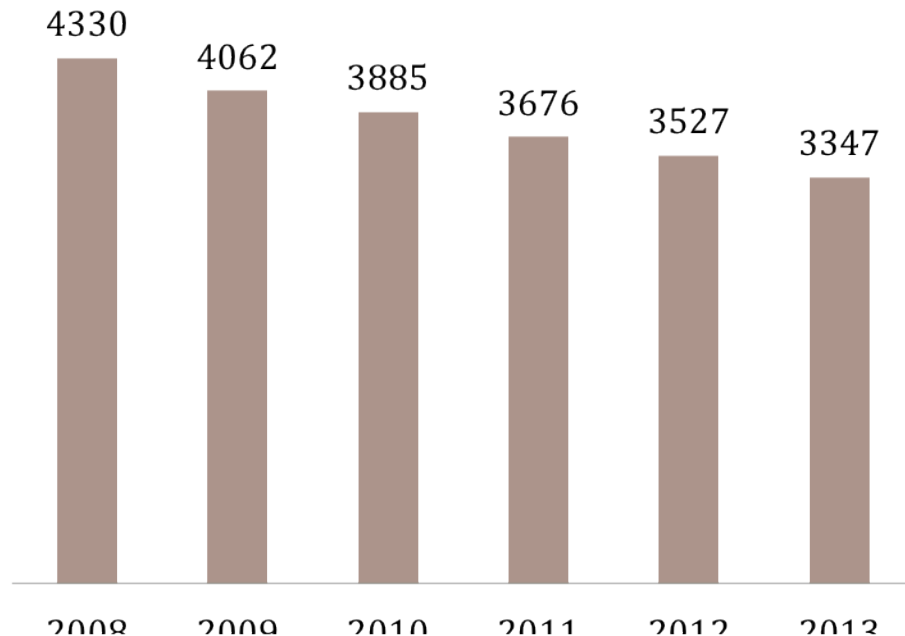
Rajone diegiami aplinkos apsaugos veiksniai užtikrina harmoningą gyvenamosios aplinkos raidą.

Gyventojų skaičius ir mokinių skaičius Prienų r. savivaldybėje mažėja

Prienų r. sav. gyventojų skaičiaus kaita

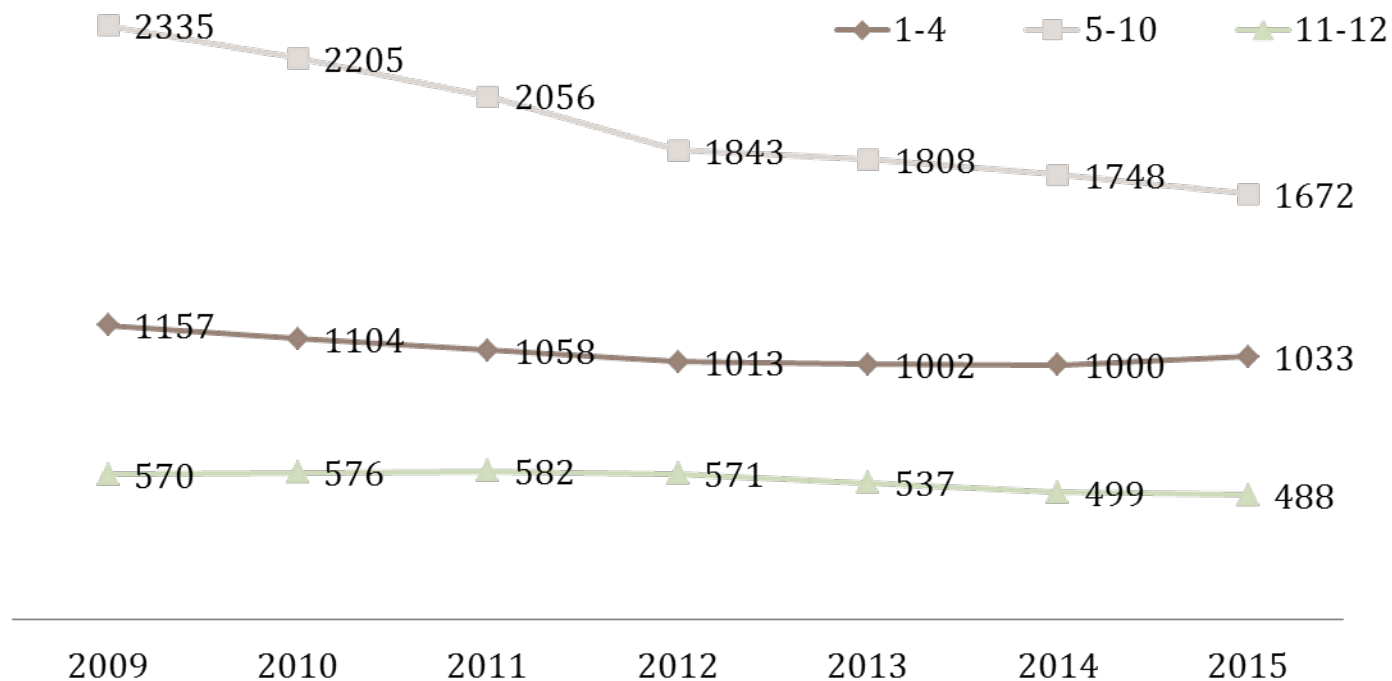

Mokinių skaičiaus kaita Prienų r. savivaldybėje

Mokinių skaičius mažėja lėčiau, negu gyventojų skaičius.

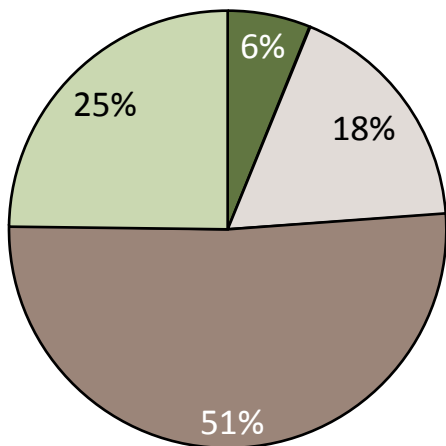
Mokinių mažėjimo tendencija ypač ryški pagrindinio ugdymo pakopoje

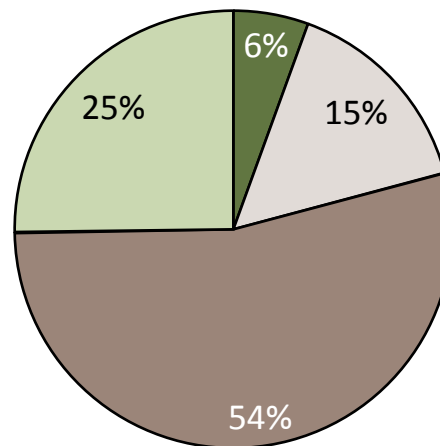
2009-2015 m. mokinių skaičiaus kaitos prognozės pagrindinio ugdymo pakopoje panašios su Lietuvos situacija.

Prienų r. potencialiai besimokančių gyventojų skaičius mažėja

Gyv. sudėtis pagal amžiaus grupes 2007 m.

Gyv. sudėtis pagal amžiaus grupes 2013 m.

 Vaikai (0-6 m.)

 Darbingo amžiaus (20-61 m.)

 Potencialiai besimokantys (7-19 m.)

 Pensinio amžiaus (>62 m.)

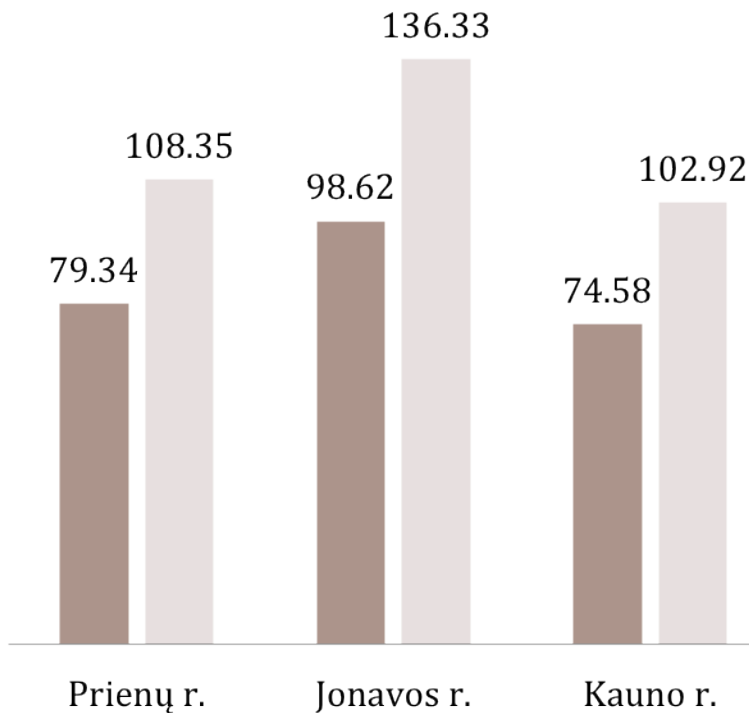
Šaltinis: Statistikos departamentas

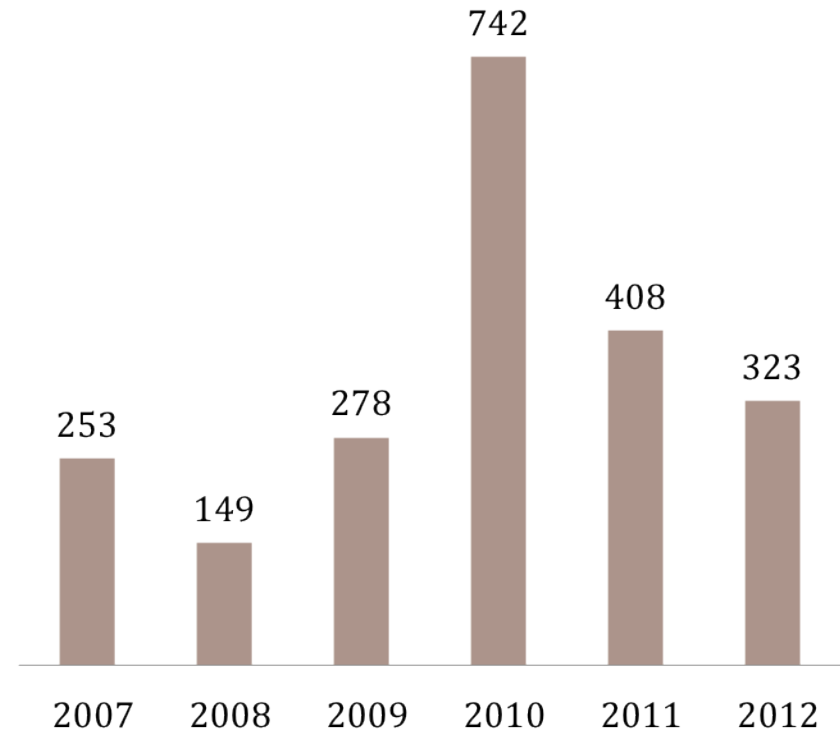
Bedarbių skaičius Prienų r. savivaldybėje didėja

Registruotų bedarbių sk. tenkantis
1000 - čiu gyventojų savivaldybėse

■ 2009 m. ■ 2012 m.

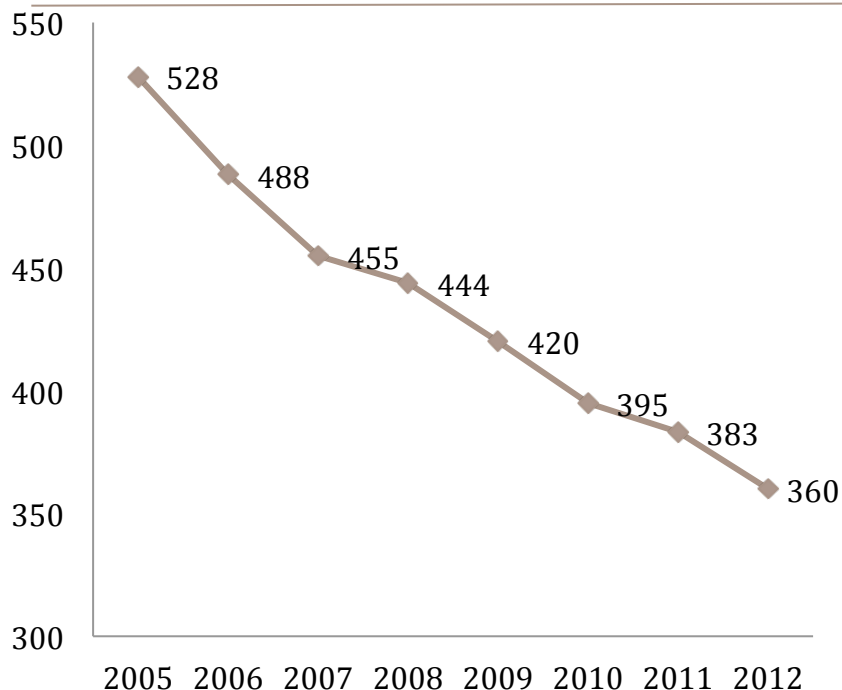
Prienų r. sav. gyventojų emigracija

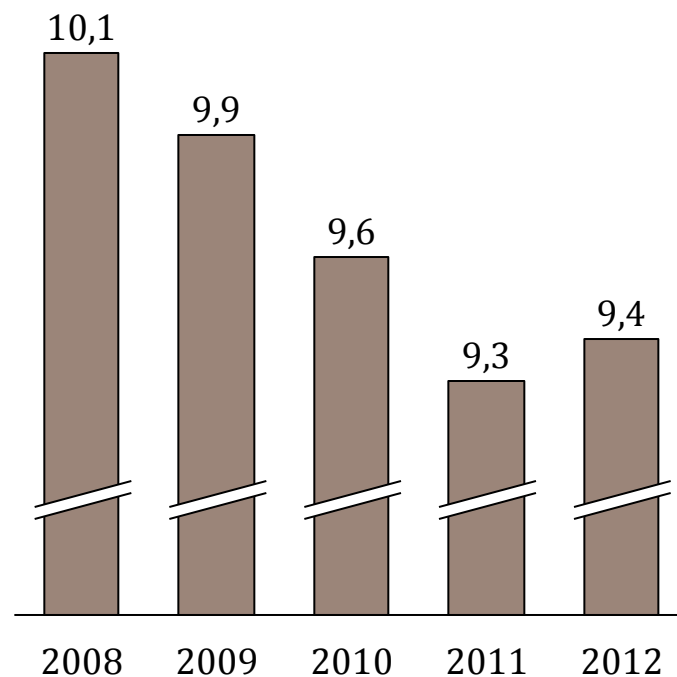
Emigracija nuo 2010 m. pradėjo mažėti, dėl to galimai didėja bedarbystė. Bedarbiai gali būti nesuinteresuoti vaikų ugdymosi pasiekimais, nes nemato įsidarbinimo perspektyvos, baigus mokslus.

Mokytojų skaičius mažėja, mokinių skaičius, tenkantis vienam mokytojui, mažėja

Mokytojų skaičiaus pokytis 2005-2012 m.

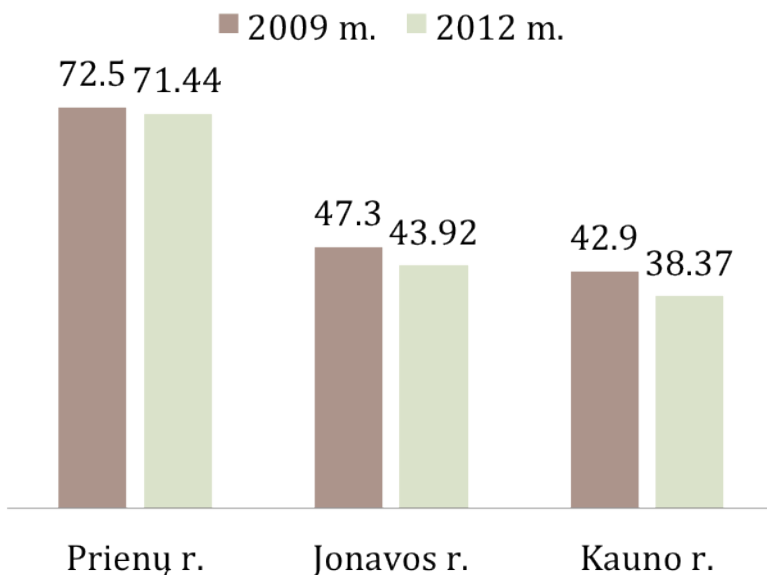
Mokinių skaičius vienam mokytojui 2008-2012 m.

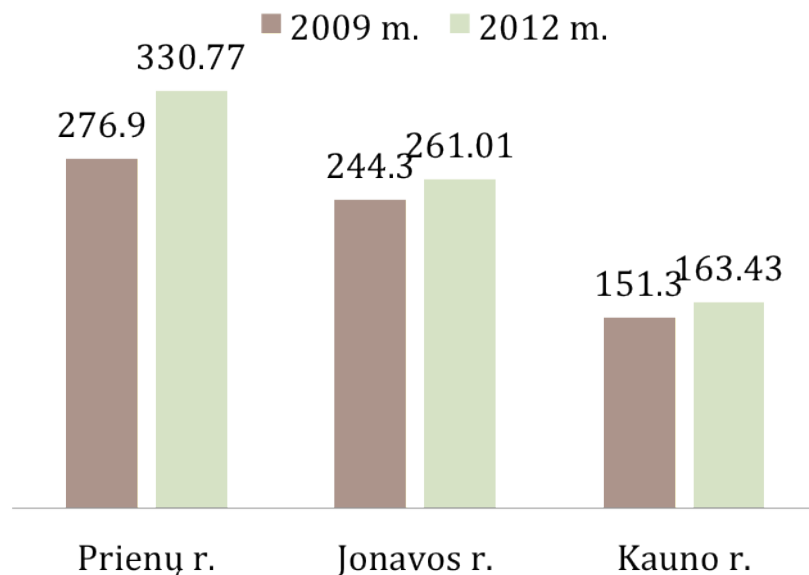
Mažėjant mokinių skaičiui, tenkančių vienam mokytojui, galimai turėtų gerėti ugdymosi pasiekimai, Bet Prienų r. savivaldybėje ši tendencija nestebima, todėl galima manyti, kad sumažėjus krūviui mokytojams dirbant keliuose mokyklose, sunku siekti kokybės.

Socialiniai rodikliai Prienų r. žymiai prastesni, negu kitose savivaldybėse

Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius 1000 - čiu gyventojų savivaldybėse

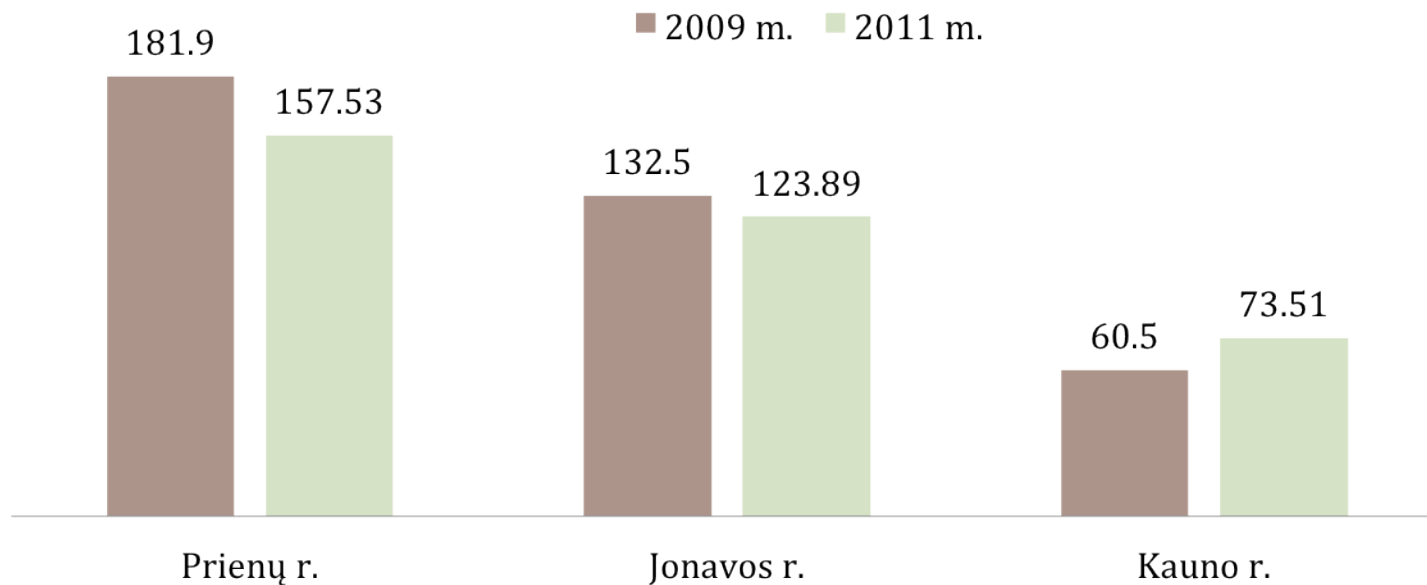
Mokinių gaunančių nemokamą maitinimą dalis 1000 - čiu gyventojų savivaldybėse

- Prienų r. žymiai didesnis socialinės rizikos šeimų sk. ir nemokamą maitinimą gaunančių vaikų skaičius, lyginant su kitomis savivaldybėmis.
- Socialinės aplinkos rodiklių duomenys turi įtakos mokinių mokymosi motyvacijai ir pagrindinio ugdymo pasiekimams.

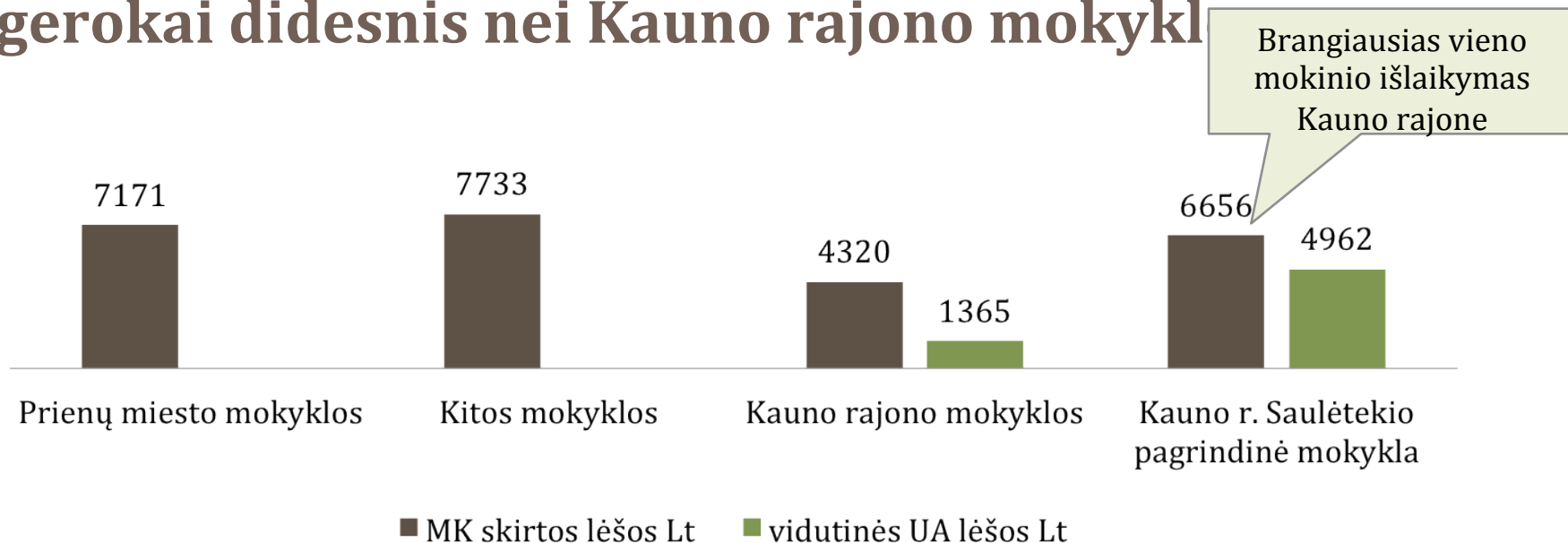
SUP mokinių skaičius Prienų r. yra didesnis negu kitose savivaldybėse

SUP turinčių vaikų skaičius tenkantis 1000 - čiu gyventojų savivaldybėse

- Prienų r. savivaldybėje SUP mokinių yra žymiai daugiau negu kitose savivaldybėse, todėl tai gali turėti įtakos pagrindinio ugdymo pasiekimų rezultatams.

Prienų mokyklose vidutinis vieno mokinio išlaikymas gerokai didesnis nei Kauno rajono mokykl

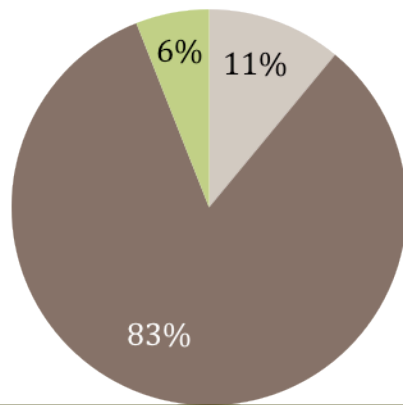

- 2011-2012 m. m. daugiau kaip pusėje mokyklų vidutinis mokinių skaičius nesiekė nurodomo MK metodikoje.
- Prastėjant klasių komplektų rodikliams blogėja MK balansas, mažėja galimybės kokybiškai įgyvendinti Ugdymo planą, tenkinti mokinių poreikius.
- Didėja skirtumai tarp mokyklų užtikrinant galimybes ugdytis pagal gebėjimus.

Atnaujinant mokyklas sudaromos palankios sąlygos ugdymui

Mokyklų pastatų būklė 2011 m.

■ atnaujinti ■ iš dalies atnaujinti ■ neatnaujinti

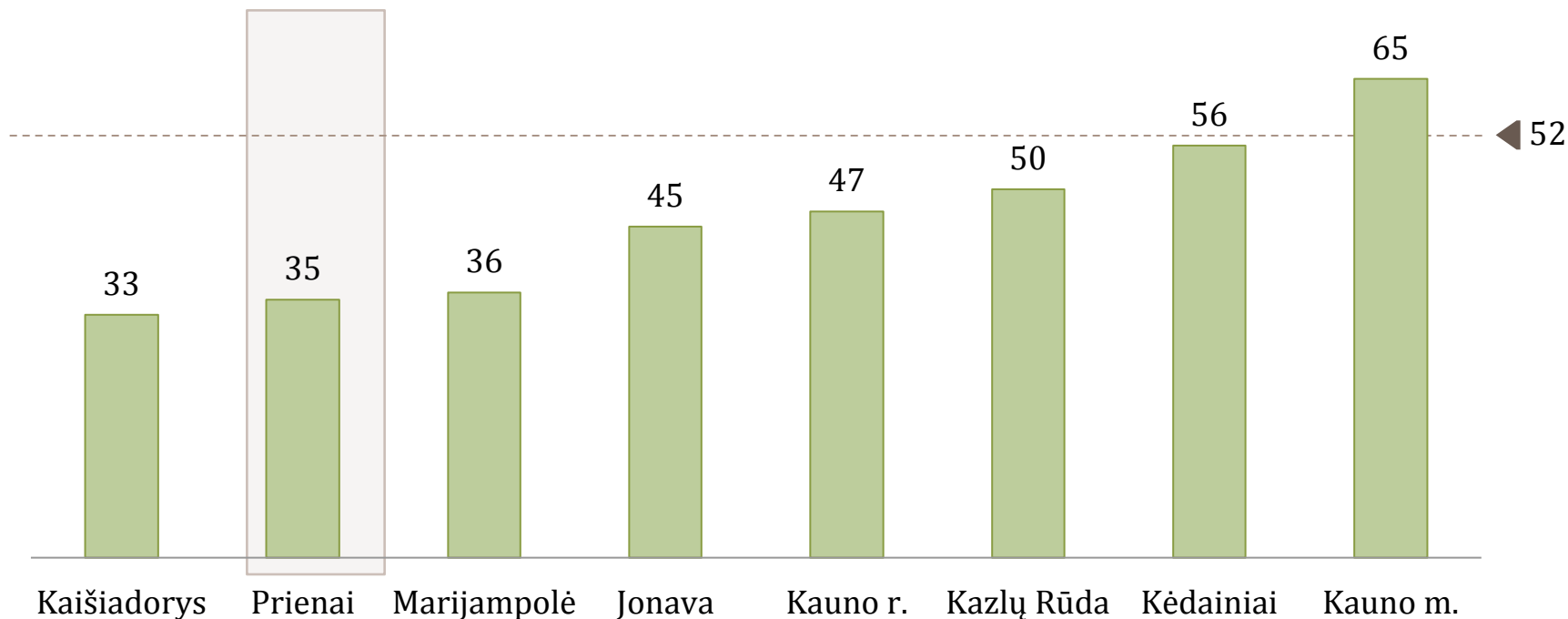

- 50 proc. mokyklų atitinka 90-100 proc. mokyklų pastatų mokyklos tipui keliamus reikalavimus.
- 4 mokyklos atitinka tik 50 proc. mokyklos tipui keliamų reikalavimų (Skriaudžių ir Želkūnų pagrindinės).

Prienų rajone per mažai dėmesio skiriama mokymo priemonių modernizavimui

Mokyklų, turinčių interaktyvių lentų, dalis proc., 2011 m.

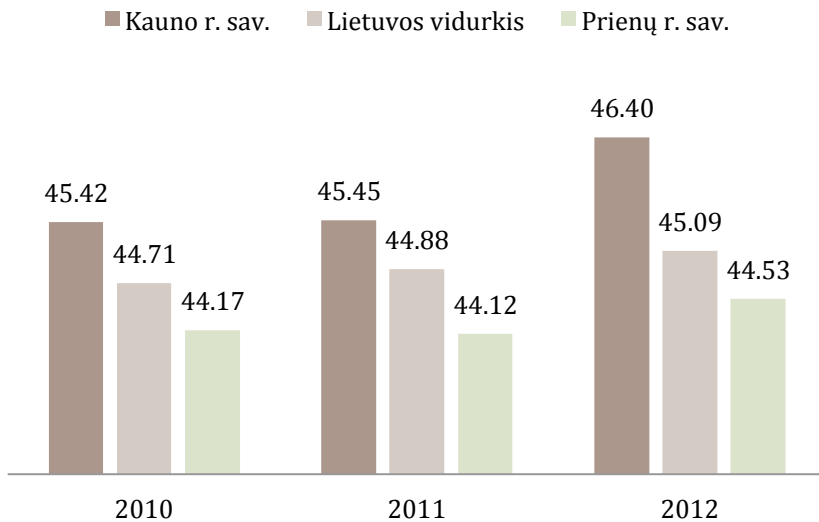

Prienų rajono mokyklų, turinčių interaktyvių lentų, dalis mažesnė už Lietuvos vidurkį

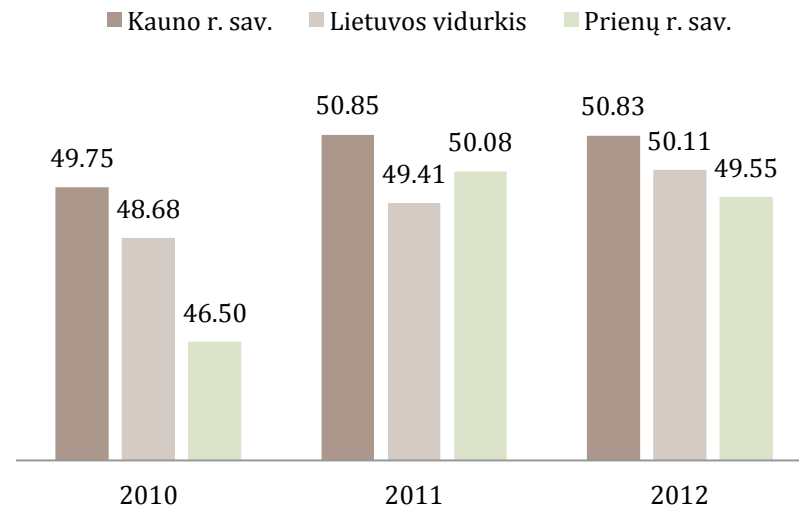
Šaltinis: Lietuva. Švietimas regionuose 2012.

Mokyklų mokytojų ir vadovų amžius yra palankus lyderystei ir pokyčių inicijavimui

Vidutinis mokytojų amžius - Mokytojai

Vidutinis mokyklų vadovų amžius

Prienų rajone 2010-2012 metais

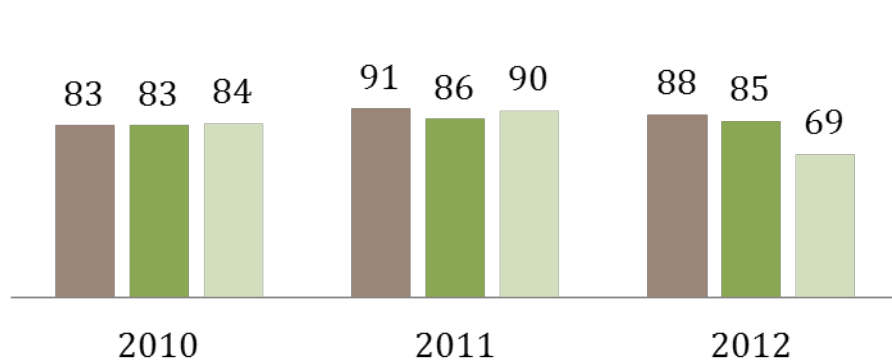
- vidutinis mokytojų amžius beveik nekito ir yra jaunesnis negu Lietuvos mokytojų amžiaus vidurkis
- Vadovų amžiaus vidurkis yra mažesnis už Kauno rajono ir Lietuvos vidurkį

Didesnė dalis Prienų r. mokinių, baigę 10 klasių, renkasi profesinio mokymo įstaigas

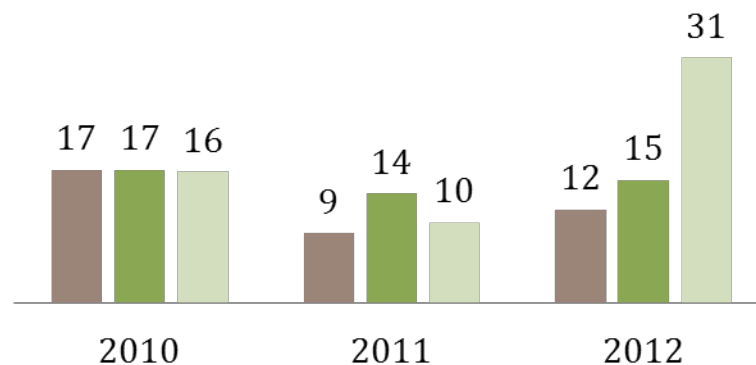
10 klasę baigusių mokinių, tęsiančių mokymąsi 11 - oje klasėje, dalis

■ Kauno r. sav. ■ Lietuvos vidurkis ■ Prienų r. sav.

Mokinių, po 10-os klasės tęsiančių mokslą profesinio mokymo įstaigose, dalis,

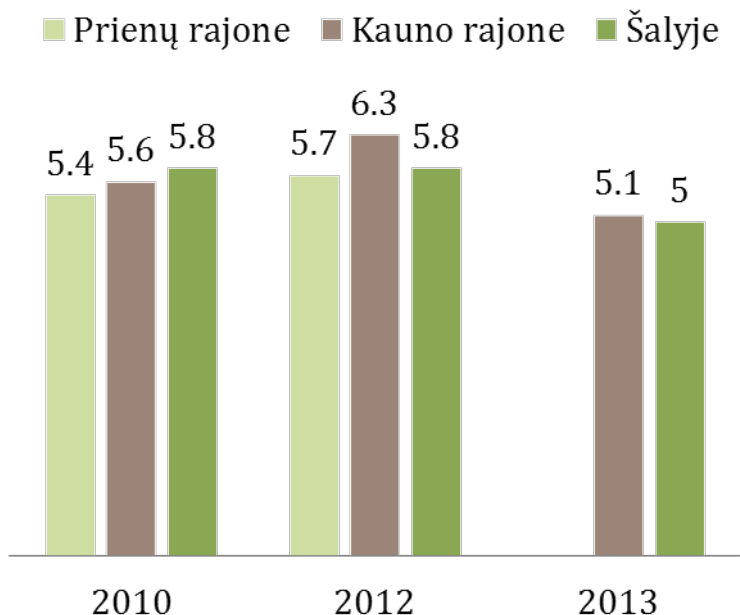
■ Kauno r. sav. ■ Lietuvos vidurkis ■ Prienų r. sav.

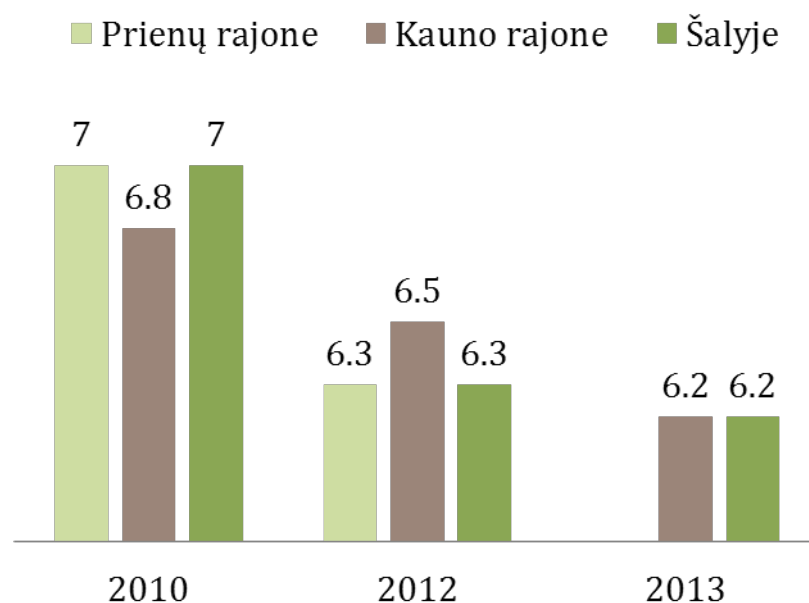
- Nepakankamai geri mokinių pasiekimai pagrindiniame ugdyme turėjo įtakos tolesnio mokymosi pasirinkimui.
- Lyginant su Lietuvos vidurkiu 2012 metais mažesnė mokinių dalis po 10 klasių tęsia mokymąsi 11 klasėje.
- Lyginant su Lietuvos vidurkiu 2012 metais profesinio mokymo įstaigas rinkosi žymiai daugiau mokinių.

Prienų r. PUP matematikos ir lietuvių k. (gimtosios) pasiekimai artimi šalies vidurkiui

PUP matematikos pasiekimų palyginimas

PUP lietuvių kalbos (gimtosios) pasiekimų palyginimas

- 2012 metų PUP matematikos pasiekimai šiek tiek žemesni, negu šalies vidurkis.
- 2012 metų lietuvių kalbos pasiekimai atitinka šalies vidurkį.
- Remiantis PUP rodikliais mokinių pasiekimai Prienų r. yra vidutiniški, todėl yra galimybė juos pagerinti.

Problemos tyrimas

Konteksto apžvalga atlikta PEST metodu

Politiniai veiksniai

- Per maža BVP (bendro vidaus produkto) dalis skiriama švietimui;
- Neteisinga socialinė politika (nemotyvuoja šeimų atsakomybės už vaikų ugdymą);
- PUP vertinimo metodika neįtakoja pagrindinio ugdymo pasiekimų;
- Per didelis dėmesys skiriamas 9-12 klasių baigiamųjų egzaminų vertinimui, mažiau dėmesio 5-8 klasių mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymui;
- Nėra susitarimo, dėl standartizuotų testų naudojimo šalyje.

Ekonominiai veiksniai

- Lėšų trūkumas aplinkų gerinimui;
- Dėl nepalankios mokinio krepšelio metodikos finansavimas yra nepakankamas: trūksta lėšų ugdymo plano įgyvendinimui, mokytojų padėjėjų etatų steigimui.

Technologiniai veiksniai

- Senstanti informacinių technologijų bazė;
- Atsilieka žmogiškieji resursai (IT panaudojimo veiksmingumas, kompetencijų stiprinimas);
- Standartizuotų testų nebuvimas kiekvieniems mokslo metams.

Socialiniai veiksniai

- Motyvacijos problemos šeimose (tėvų atsakomybės stoka, socialinės rizikos šeimų gausa);
- Tėvų migracija (vaikų lankomumo, psichologinės problemos);
- Paauglystės laikotarpis;
- Motyvacijos stoka neformaliojo ugdymo veiklai;
- Tėvų nedarbas..

Situacijos įvertinimas SSGG metodu

Stiprybės:

- Mokomuosius dalykus dėsto mokytojai specialistai;
- Pakankamas pagalbos mokiniui specialistų skaičius;
- Visose mokyklose vykdyti nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai (2008);
- Mokinio asmeninės pažangos fiksavimo patirtys;
- Refleksinių pokalbių su mokytojais patirtys;
- Refleksinių pokalbių su mokyklų vadovais patirtys;
- Veiklos planavimo patirtis, mokyklų strateginiai planai orientuoti į mokinių pažangą;
- Įdirbis mokyklų veiklos vertinimo ir įsivertinimo srityse;
- Aktyvi projektinė veikla (mokiniais ir mokytojams suteikiama daugiau galimybių tobulėti);
- Inicatyvą skatinančių naujovių įgyvendinimas (LL2 projektas);
- Metodinės veiklos tęstinumas.

Galimybės:

- Ugdymo turinio konsultantų, vadybos ekspertų, aukštos kvalifikacijos mokytojų ir vadovų patirties panaudojimas;
- Projektų teikiamos galimybės („kietieji“ ir „minkštieji“ projektai);
- Projektas LL2 padeda keisti nuostatas ir skatina kultūros pokyčius mokyklų bendruomenėse;
- Bendradarbiavimas su politikais;
- Mokytojų įsivertinimo kultūros plėtojimas.

Silpnybės:

- Lėtas perėjimas nuo mokymo link mokymosi;
- Nepakankama motyvacija ir atsakomybė visose bendruomenės grandyse;
- Lankomumo problemos;
- Menkas finansavimas iš savivaldybės biudžeto (neturtinamos ugdymo aplinkos, pasenusi IT bazė);
- Dalyje mokyklų neišnaudotas plotas;
- Tuščių mokymosi vietų finansavimas.

Grėsmės:

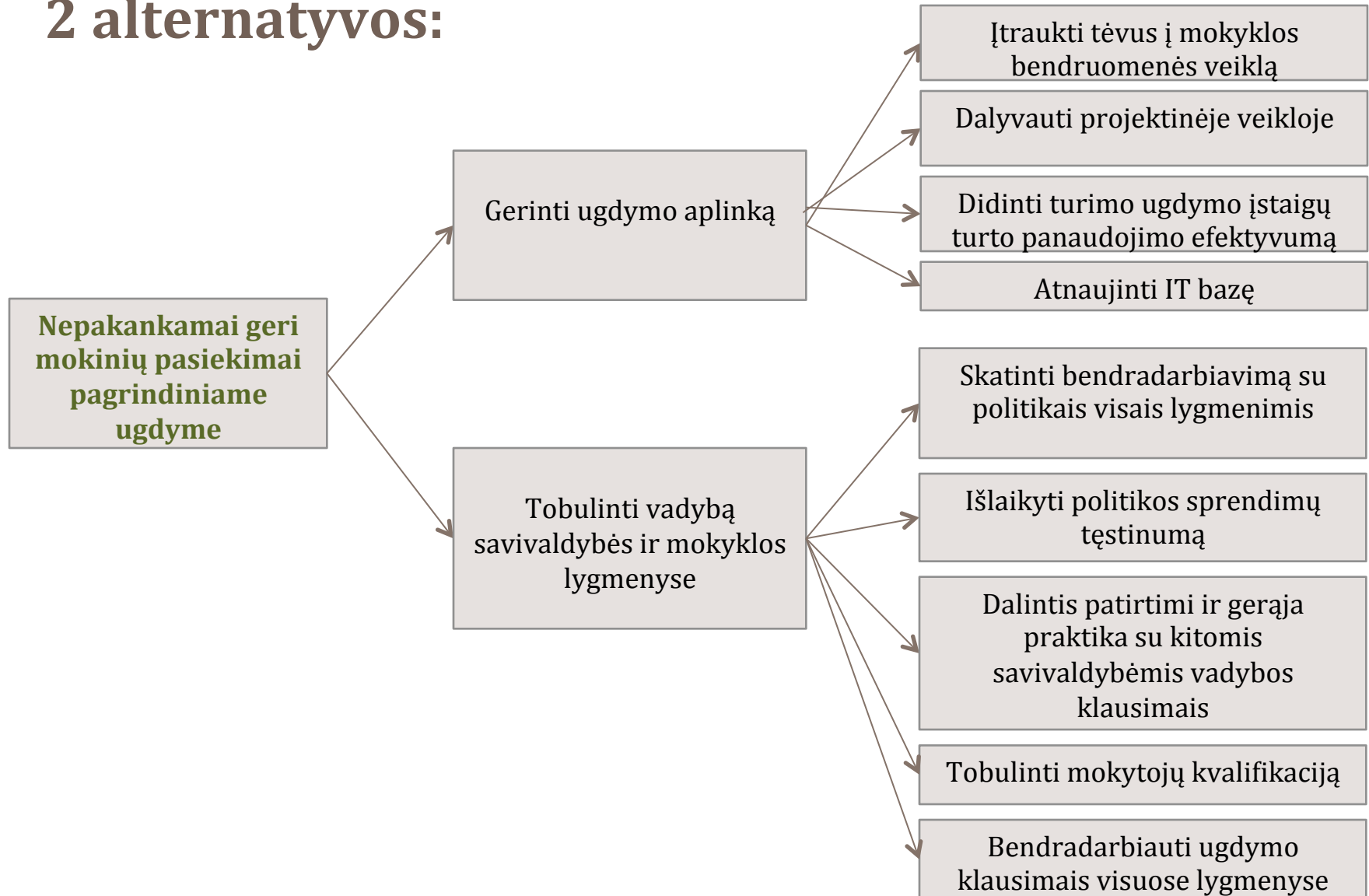
- Mokinių skaičiaus mažėjimas;
- Tėvų emigracija ir nedarbas;
- Mokytojų senėjimas;
- Politikoje nėra nuoseklumo ir tęstinumo.;
- Geriau finansuojama mokykla šalia esančioje savivaldybėje.

Sprendimų kūrimas

Problemai išspręsti buvo iškeltos 2 alternatyvos:

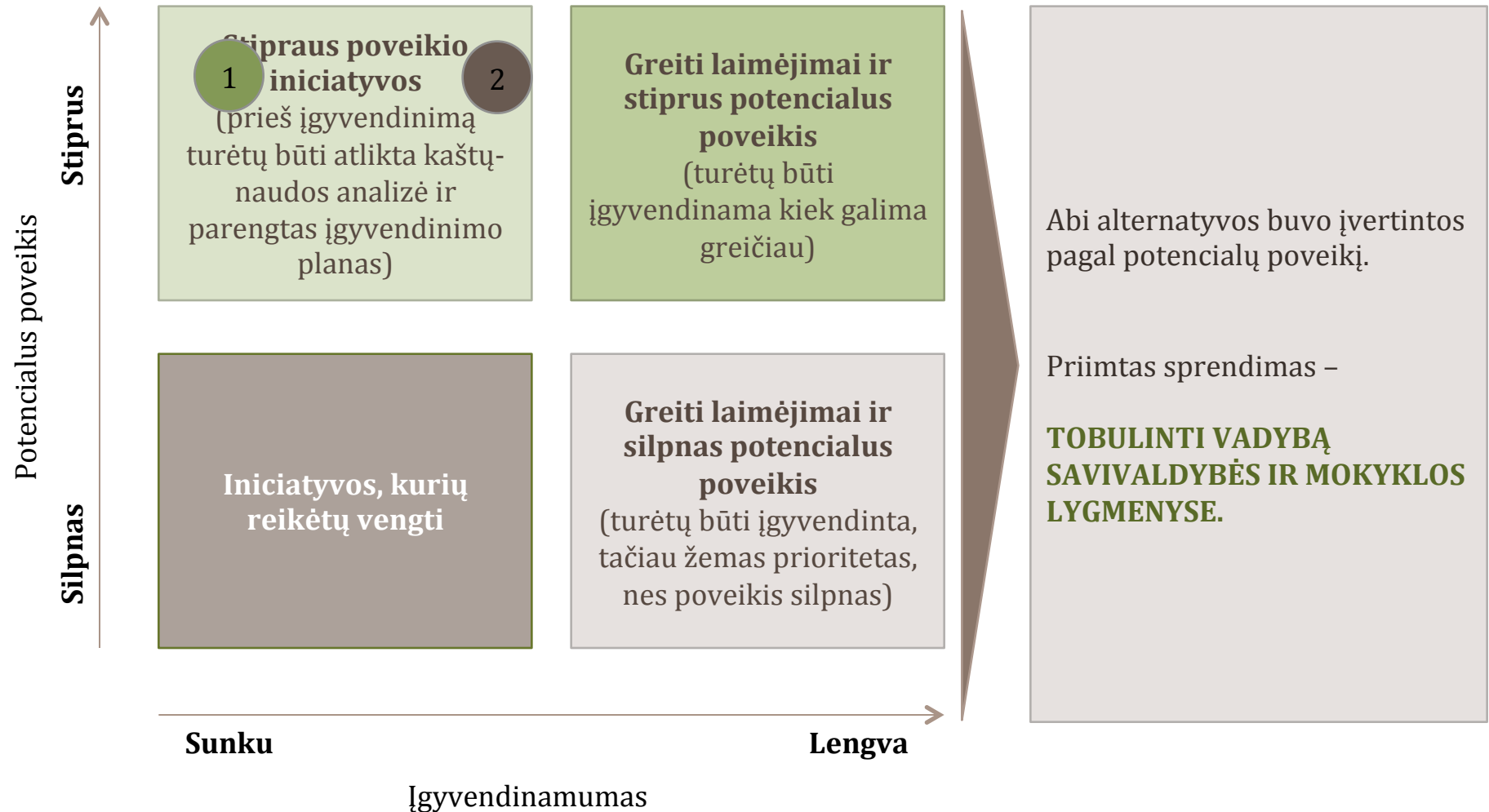

Sprendimų pasirinkimas

Prieš priimant sprendimą, turi būti apsvarstyta ne tik galutinis efektas, bet ir įgyvendinimo galimybės

Pasirinkta alternatyva, duodanti didžiausią naudą

Tobulinti vadybą savivaldybės ir mokyklos lygmenyse

Skatinti bendradarbiavimą su politikais visais lygmenimis

Išlaikyti politikos sprendimų tęstinumą

Dalintis patirtimi ir gerąja praktika su kitomis savivaldybėmis vadybos klausimais

Tobulinti mokytojų kvalifikaciją mokymo mokyti srityje

Bendradarbiauti ugdymo klausimais visuose lygmenyse

- Greitesnis problemų sprendimas
- Išlaikytas strateginių susitarimų laikymasis
- Įdomesnis ugdymo procesas
- Didesnė mokinių mokymosi motyvacija
- Mokytojų perėjimas prie mokymo mokyti paradigmos
- Tikslingu finansavimu ir racionaliu išteklių naudojimu pagrįstas mokyklos valdymas

Geresni mokymosi pasiekimai

Sprendimo forminimas

Įgyvendinimo plano pavyzdys

Tikslas	Pagerinti pasiekimus pagrindiniame ugdyme		
Uždaviniai	Priemonės	Stebėsenos rodikliai	Siekimos reikšmės
Tobulinti vadybą savivaldybės ir mokyklos lygmenyse	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skatinti bendradarbiavimą su politikais visais lygmenimis 2. Išlaikyti politikos sprendimų tęstinumą 3. Dalintis patirtimi ir gerąja praktika su kitomis savivaldybėmis vadybos klausimais 4. Tobulinti mokytojų kvalifikaciją 5. Bendradarbiauti ugdymo klausimais visuose lygmenyse 	<ol style="list-style-type: none"> i. Bendri susitarimai, darbo grupės, pasitenkinimas ii. Prioritetinių tikslų išlaikymas iii. Renginių, susitikimų skaičius iv. Perėjimų į aukštesnę kategoriją %, dalyvavimas metodinėje veikloje ir gerosios patirties sklaida v. Susitikimai, renginiai vi. Pasiekimų pagerėjimas (PUPP, metiniai pažymiai, standartizuoti testai) 	<ol style="list-style-type: none"> i. Pasitenkinimo pagerėjimas 2 balais (sistema iš 5) ii. Tol, kol nepasiektas iii. Padaugėja ? proc. iv. ? Proc. atestacijų pagal planą, metodinės veiklos 35 proc. paintensyvėjimas v. Pasirengtas bendradarbiavimo planas/ kryptys vi. Metinio balo pagerėjimas 0,5 balu ir PUPP pakilimas iki vidurkio